

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI PREZIDENTI SAYLOVINI UTKAZUVCHI MARKAZIY SAYLOV KOMISSIYASINING

ҚАРОРИ

ЎРТОҚ ИСЛОМ АБДУҒАНИЕВИЧ КАРИМОВНИ ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI PREZIDENTLIGIGA NOMZOD ETIB RUYXATGA OLIISH TUGRISIDA

«Ўзбекистон Президенти сайлови тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг 25-моддасига асосан Марказий сайлов комиссияси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашининг II пленуми ва Ўзбекистон Касаба уюшмаларининг федерацияси кенгашининг қарорлари билан кўрсатилган ўртоқ Ислам Абдуғаниевич Каримов Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод этиб рўйхатга олиниши.

2. Ўртоқ Ислам Абдуғаниевич Каримовга Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод гувоҳномаси берилсин.

Марказий сайлов комиссиясининг раиси **Қ. АҲМЕДОВ.**

Марказий сайлов комиссиясининг котиби **М. МАМАТАЗИЗОВ.**

Тошкент шаҳри, 25 ноябрь 1991 й.

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI PREZIDENTI SAYLOVINI UTKAZUVCHI MARKAZIY SAYLOV KOMISSIYASINING

ҚАРОРИ

ЎРТОҚ МУҲАММАД СОЛИХ (САЛОЙ МАДАМИНОВ)НИ ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI PREZIDENTLIGIGA NOMZOD ETIB RUYXATGA OLIISH TUGRISIDA

«Ўзбекистон Президенти сайлови тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг 25-моддасига асосан Марказий сайлов комиссияси қарор қилади:

1. Ўзбекистон «Эрк» демократик партияси Марказий Кенгашининг қарори билан кўрсатилган ўртоқ Муҳаммад Солих (Салой Мадамино)в) Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод этиб рўйхатга олиниши.

2. Ўртоқ Муҳаммад Солих (Салой Мадамино)га Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод гувоҳномаси берилсин.

Марказий сайлов комиссиясининг раиси **Қ. АҲМЕДОВ.**

Марказий сайлов комиссиясининг котиби **М. МАМАТАЗИЗОВ.**

Тошкент шаҳри, 25 ноябрь 1991 й.

И. А. КАРИМОВНИНГ ТАРЖИМАИ ҲОЛИ

Ислам Абдуғаниевич Каримов 1938 йил 30 январь кун Самарқанд шаҳрида туғилган. Миллати ўзбек. Олий таълим олган. 1966 йилда «Ташселим» заводда мастер вазифасинда бўлган. Сўнгра шу жамоада мастер, технолог бўлиб ишлаган.

1961 йилдан бошлаб беш йил давомида унинг меҳнат фаолияти В. П. Чалов номида Тошкент аниқловчи ишлаб чиқариш бирлашмасида ўтди, бу ерда инженер, етакчи инженер-конструктор бўлиб ишлаган.

1966 йилда Ўзбекистон ССР Давлат план комитети таъинланди. Унинг вазифаси бўлди ва янги техникани жорий этиш бўлимининг бош мутахассисидан республика Давлат план комитети раисининг биринчи ўринбосарига

Муҳаммад СОЛИХ (Салой Мадамино)нинг ТАРЖИМАИ ҲОЛИ

Муҳаммад Солих 1949 йил 20 декабрда Хоразм вилояти Янгибозор тумани, Янгибозор қишлоғида туғилган.

Ўрта мактабни битириб, 1968 йилдан 1970 йилгача Совет Армияси сафида хизмат қилди.

1970-75 йиллари Тошкент дорилфунунининг журналистика факультетини ўқиб тугатди.

1977-79 йилларда Москвада олий адабий курсларда тахсил олди.

1988 йилдан Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг котиби бўлиб ишлади. Муҳаммад Солих 1986 йилдан буён шеърини ижод билан шуғулланади. Шу кунгача унинг 12 шеърини ва наслри китоблари чоп этилди. Унинг асарлари араб, турк, инглиз, француз, испан ва

29 декабрь—Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Тошкент шаҳар ҳокими сайловлари, Ўзбекистон Республикаси референдумини ўтказиш куни

— Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислам Каримов кенг қўллашда ишларни амалга оширишга муваффақ бўлди, — деб таъкидлади иттифоқ сўзга чиққан бирлашма I-пехининг смена бошлиги Ханима Турғунова. — У миллий урф-одат ва ағваларининг риовосланганини, чет эллардан қардошларимиз билан иттиқодий алоқаларини мустаҳкамлаш йўлида катта куч-ғайрат сарфлади. Айниқса, болалар муассасаларини қўлайтириш, мактаб ўқувчиларини бепул нушута билан таъминлаш борисида ташаббускор бўлди. Президентимизнинг қатъийлигини тугайди энг зарур озми-оқми моллари тақсимоти тартибга олинди. Бозор иттиқодидегина ўтин жараянида иттиқодий танглигимиз инобатга олинди, келин-куввлар учун харид қилинадиган уй жиҳозларини сотиб олишда имтиёзлар қўлланила бошланди. Муҳими, у кишининг сайй-харажатлари билан республикамиз мустақил бўлди. Шу тугайди дехиқия жамоаси ва ўз номидан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига унинг номзодини қўллаб-қувватладиман.

— Тошкент тўқинчилик комбинади жамоаси ўз йилларида Республика Президентлигига Ислам

сўзлаган бирлашма бош директори Абдулла Тўлаевнинг шундай деди: — Ислам Каримовнинг иттиқод ва моллини чуқур тушунадиган мутахассис сифатида яхши билгани, У ишчан, ташаббускор ва иттиқодий инсон.

Атхамбек Фозилбеков шаҳар ҳокимлигига муносиб номзод. Шунинг учун шаҳар ҳокимлигига А. Фозилбеков, республика Президентлигига И. Каримов номзодини чиқаришда кўллаб-қувватладиман. I-Тошкент пойтахт ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоасининг иттиқини қатнашчилари Ислам Каримов номзодини Ўзбекистон Республикаси Президентини лавозимига, Атхамбек Фозилбеков номзодини Тошкент шаҳар ҳокимлигига кўрсатишдан иттиқодий билан маъқуллади, 29 декабрь кун уларнинг номзодларини ёнла овоз бераракларини билдирдилар.

Шунингдек, Тошкент дорилфунунининг олийгоҳи профессорлари, ўқитувчи ва талабаларнинг сайловлолди йиғилишида ҳам Республика Президентлигига Ислам Каримов, шаҳар ҳокимлигига Атхамбек Фозилбеков номзодларини кўрсатишга бир овоздан маъқулланди.

Худойназар ҒОБИПОВ.

БИР ОВОЗДАН МАЪҚУЛЛАБ

— деди ўз сўзида бирлашмининг чарм кесувчиси Абдуразақ Абдугопоров. — Негаки, ҳар инкада номзод ҳам Тошкент шаҳрини обод-доллаштиришга муносиб ҳисса қўлишида, ёшларимиз ва талабаларимизга, ишчиларга сезиларли рамажурлик кўрсатмоқда.

Бирлашмининг молли бўлиши билан И. А. Охунов, чарм кесувчи М. Сиддиқов ҳам ўз сўзларида қорондиларнинг фикрига қўшилиб, рўйхатга олинган ана шу икки номзод учун овоз беражакларини билдирдилар.

Турли миллат вакиллари меҳнат қилдирган бирик жамоа номидан

қўйиб берган оламшумул ўзгаришлар Германияни ҳам ва иттиқодий алоқалар иттиқини қиқига ажратиб тургани Берлин девори қулади, ГДР нолоғик асос-ускуналари билан Тошкентдаги Моделар уйи, пойтахт, Андиқон, Қўқон ва Бухородаги тикунчилик фирмаларини таъминлаб туради. Ўз навбатида республикамиздан ҳам савдо шартномасига кўра Германияга пахта толаси, қорақул, саноат, жон ашё ва озми-оқми маҳсулотларини, радиолампалар, ярим ўтказкич асбоблари ва бошқа нарсалар юборилди. 1983 ва 88-йиллари Қуйн Сансония, Бремен ва Гаумбургда Ўзбекистон тимсолида Совет Иттиқоқ кунлари, 1985 йили эса Ўзбекистонда ГФР кунларининг катта муваффақияти билан ўтказилгани алоқаларининг янада мустаҳкамлашида муҳим ҳисса қўшди.

Шунингдек, Германия дала Ўзбекистон ўртасидagi алоқаларини ҳам хавас қилса арантулик. Ҳозирга қадар Зуль ва Лейпциг шаҳарларида Ўзбекистоннинг сифатли маданият маркази сифатида миллий услубда қурилган ўзбекча чойхоналар фаолият кўрсатмоқда.

Уйланган, 5 та бозанинг отаси.

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

Ўзбекистон Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасида Ўзбекистон Президенти Ислам Каримов раислигида республикада деҳқон (фермер) хўжалиқларини янада мустаҳкамлаш ва тадбиркорлик фаолиятини давлат томонидан қўллаб-қувватлашга оид чора-тадбирларга бағишланган кенгаш бўлиб ўтди.

«Деҳқон (фермер) хўжалиқларини янада мустаҳкамлаш ва республикада ишбилармонлик фаолиятини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони қабул қилинди.

Тошкентда Ўзбекистон Республикаси уруш, меҳнат ва Куролли Кучлар фахрийларининг II анжумани бўлди. Анжуман қатнашчилари ҳузурида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов нутқ сўзлади. Делегатлар 29 декабрь кунини бўладиган сайловда Ўзбекистон Республикаси Президентлигига Ислам Каримов номзодини қўллаб-қувватлашга қаририб, мурожаатнома қабул қилдилар.

Эрон ислон республикасининг ташқи ишлар вазири Али Акбар Вилояти бошчилигидаги республика ҳукумат делегацияси Ўзбекистон Республикаси пойтахтига келди. Эронлик меҳмонларни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов қабул қилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси Давлат тили ҳақидаги қонунни амалга ошириш бўйича комиссиянинг мажлиси бўлиб ўтди. Уни Ўзбекистон Республикаси вице-президенти Шукрулла Мирсанов олиб борди.

ИТТИФОҚДА

СССР Президенти ҳузуридаги Сийёсий маслаҳат кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Михаил Горбачев Давлат кенгашининг иши ҳақида ахборот берди.

Жанубий Осетия Олий Кенгаши умумий сафарбарлик эълон қилди ва миллий гвардия тўзиш тўғрисида қонун қабул қилди.

1991 йил 29 ноябрь кунини Қирғизистон Республикасининг Бош вазири Насирдин Исанов 49 ёшида автомобиль фалокатида ҳалок бўлди. СССР Президенти Михаил Горбачев Қирғизистон халқига чуқур ҳамдардик билдирди.

Кечадан бошлаб шаҳар ижроия комитетининг қарорига кўра Ақшобода ун, қанча, сариёғта чипталар жорий этилди. Яқин пайтгача бу маҳсулотлар савдода бемалол эди.

ХОРИЖДА

АҚШ Президенти Жорж Буш ўз мурожаатномасида америкаликлар мамлакат иктисодий муаммоларини муносабати билан қийинчиликларни бошидан кенгайтирилганини тав олди.

Бангладешнинг бирданга беш фуқароси ўлим жазосига ҳукм қилинди. Улар олтиш йил Моҳия Исмоилни ўлдирдишга айбланганлар.

Эрон Озарбайжон билан Арманистонни яраштиришга арада берилганини айтди.

ЯНА БИР ДЎСТЛИК ЖАМИЯТИ

РЕСПУБЛИКАМИЗНИ кўп вақтлардан бери немис халқи билан дўстлик, маданият ва иттиқодий алоқалар иттиқини қиқига ажратиб тургани Берлин девори қулади, ГДР нолоғик асос-ускуналари билан Тошкентдаги Моделар уйи, пойтахт, Андиқон, Қўқон ва Бухородаги тикунчилик фирмаларини таъминлаб туради. Ўз навбатида республикамиздан ҳам савдо шартномасига кўра Германияга пахта толаси, қорақул, саноат, жон ашё ва озми-оқми маҳсулотларини, радиолампалар, ярим ўтказкич асбоблари ва бошқа нарсалар юборилди. 1983 ва 88-йиллари Қуйн Сансония, Бремен ва Гаумбургда Ўзбекистон тимсолида Совет Иттиқоқ кунлари, 1985 йили эса Ўзбекистонда ГФР кунларининг катта муваффақияти билан ўтказилгани алоқаларининг янада мустаҳкамлашида муҳим ҳисса қўшди.

Шунингдек, Германия дала Ўзбекистон ўртасидagi алоқаларини ҳам хавас қилса арантулик. Ҳозирга қадар Зуль ва Лейпциг шаҳарларида Ўзбекистоннинг сифатли маданият маркази сифатида миллий услубда қурилган ўзбекча чойхоналар фаолият кўрсатмоқда.

Бирок кейинги пайтларда рўй берган оламшумул ўзгаришлар Германияни ҳам ва иттиқодий алоқалар иттиқини қиқига ажратиб тургани Берлин девори қулади, ГДР нолоғик асос-ускуналари билан Тошкентдаги Моделар уйи, пойтахт, Андиқон, Қўқон ва Бухородаги тикунчилик фирмаларини таъминлаб туради. Ўз навбатида республикамиздан ҳам савдо шартномасига кўра Германияга пахта толаси, қорақул, саноат, жон ашё ва озми-оқми маҳсулотларини, радиолампалар, ярим ўтказкич асбоблари ва бошқа нарсалар юборилди. 1983 ва 88-йиллари Қуйн Сансония, Бремен ва Гаумбургда Ўзбекистон тимсолида Совет Иттиқоқ кунлари, 1985 йили эса Ўзбекистонда ГФР кунларининг катта муваффақияти билан ўтказилгани алоқаларининг янада мустаҳкамлашида муҳим ҳисса қўшди.

Шунингдек, Германия дала Ўзбекистон ўртасидagi алоқаларини ҳам хавас қилса арантулик. Ҳозирга қадар Зуль ва Лейпциг шаҳарларида Ўзбекистоннинг сифатли маданият маркази сифатида миллий услубда қурилган ўзбекча чойхоналар фаолият кўрсатмоқда.

Шариф ИСМОИЛОВ.

Тошкентда ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва тозалаш ойлиги ўтмоқда

САРИШТАЛИК—МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТ

ХОРИЖДАН келган бир мўтабар инглиз меҳмони Тошкентимизни сайру саёҳат қилиб бўлгач, муҳбир саволга тугтибди: — Айтинчи жаноб, Тошкент Сизга ақдими, қандай шаҳар экан? — Тошкентнинг табияти жуда гўзал экан, — дебди меҳмон хушнуд ҳолда. — Эшитганимдек, чанқоқ қувиш, турфа гуллари, бой яшиллик олами, кавसर сувлари мафтун этди... Лекин, — деб меҳмоннинг пешонаси тиршибди, — Лекин шаҳрининг жуда ифлос экан, ахлат-чиқиндилар ҳуснига доғ бўлиб тураркан. Шундай гўзал шаҳарини озода саклашга мутлақо эътибор бермас экансизлар.

Бу — ҳақ гап. Ачинч бўлса ҳам очиқ айтилган тўғри гап. Тошкент — Қуёш шаҳри, гуллар шаҳри, яшил шаҳар, гўзел табиятли шаҳар деймизу. Унинг озода, покиза, сарванжом-саршита бўлишига лоқайдимиз, ўта беларвоимиз, ётар жойимиздан ташқарини ўйламаймиз. Шаҳримизнинг ҳар кўча, ҳар гўша, ҳар чорраёҳ, ҳар арғида ахлат-чиқиндилар тўпланиб ётиши ҳар биримизнинг дилимизни хира қилиб, кайфиятимизни бузади, бу ҳақида ачиниб-суноиб гапирмаиз-гапирмаизда, қўл силтаб кетавермаиз. Ҳўш, бунинг сабаби нима?

Ҳақмамизга кундай равшанки, ҳеч ким ётар-турар жойини, ҳовли-остонасини ифлос тутмайди, ахлат-чиқинди ташламайди, инорекр нәрсе бўлса чиқариб ташлаб, уй-жойини озода, сарванжом-саршита қилади. Шундай экан, биз яшаб турган гўша, ҳовли-жой, ишхона, ҳар кун юрадиган майдону кўчалар, сайр этиладиган хиббону-гулзорлар, сўлим сайроҳ сохиллар, қўйинг-чи ҳама-ҳамаимиз ҳаммамизнинг ахир! Гўзал шаҳримизнинг ичининг бир инқилобдан тортиб, бутун табиятини ўзимизники деб асраб-авайлашимиз керак. Гўзал шаҳримизнинг озода бўлишига кўрсатишимиз керак. Қимми, истаган жойига ахлат ташласа, дов-даратларини синадириб, ҳазон аёиб хавонни бузса, сувларимизни қиқинди билан бўлгаса, билингики у Тошкент фуқароси эмас, билингики у шаҳримизни фидойисиз эмас!

Биз ўзбеклар азал-азалдан поклик-озодалиқни савган, қадрлайдиган, таъбиримиз нозик халқимиз. Бу борда аёиб аёнларимиз бор. Илгариларки бирор ҳовли-жойдан ахлат чиқариб кўчага ташланмаган. Ҳар бир хонадонда кир ўра билан ахлат ўра бўлган. Мағзава сувлар кир ўрага, чиқиндилар эса ахлат ўрага ташланган, улар махсус қопқоқ билан усти беркитиб қўйилган. Ҳозир ҳам шундай одатни қўллаб маҳалларда кўрсатишимиз мумкин. Лекин кўчага, анқор-арикларга тура жойдан қувур ўтказиб мағзава-чиқиндилар оқизиш, сувага ахлат ташлаш кейинги пайтларда шу қадар авж олди-ки, даярли ҳамма кўча-ю ариқларда ахлат-чиқинди тўпланиб ётиганини кўраимиз.

Бор-роғларимиз, кўкаламзор кўчаларимизда куз фаслида ҳазонреғлиги бошланиши билан одамлар ҳашар қилишиб ҳазон тўплашарди. Бу ҳазонлар бор-қиндорларга ўқин сифатида солинар ёки жар-жилгалардаги ўқинларга ташлаб қўйиб юборилар эди. Ҳозирги кунда Тошкентнинг қайси ерига бормиғ, «ҳазон гулханлари ёнаётганини» шохиди бўлибди. Оқшом пайтлари шаҳар худди туман тушгандек қўшиш тутун билан қопланади. Шинқорлар айтишибди, бу тутун нафас йўллари хасталиқларига ёмон таъсир этиб: яна бошқа касалликларини, айниқса юрак қон-томир хасталиқларини кўзгар экан. Миллионлаб автомобиллар ва завод-фабрикалар чиқарётган зарарли газлар билан бирга, ўз қўлимиз билан ақарётган тонна-тонна ҳазонларнинг захри қотил тутунини ютаётганимиз нега ҳеч қайсимизни ачиритмайди, нега бераво бўлмаймиз, нега қарши курашмаймиз! Чунки биз ўта лоқайдимиз, ҳозирча эивини кўрмаймизми, ҳозиргининг ҳузурини ўйлаб, қўл силтаб индамай кетавермаиз.

Фаррошлар ақарётган ҳазонлар аёиб бўлгач, қора кўкунга айлиб ҳавога кўтариляпти. Яна бир ачинарлиси, тўпланган ҳазонлар ақарганда гулхан олови дов-даратларини ёндириб юборляпти ёки қовжиратиб қўйляпти. Ҳазондан ташқари, даярли ҳамма ахлатхоналар ёндирилмоқда, улардан чиқибатган тутун ва кўкундан шаҳримиз ҳавоси нафас олиб бўлмайдиган даражада бузилмоқда.

Яқин ўтмишда шаҳримиздаги табиий ариқлардан шилдираб энлол сувлар оқарди, анқор-ариклардан бемалол сув инардик. «Сўгага тўпурма», «Оқар сувага ахлат ташлама, ёмон бўлади», деган яқин ақидаларимиз бор эди. Энди кўриниб, анқор-ариклардан сув эмас, қора мой оқибатга ўшайди: «Сувларимиз ифлос бўлиб кетди» деб аёиханнос оламимиз, қатъий ва қатъик чора кўрмаймиз. Миллион-миллион сўм сарфлаиб ачинч ўқовдек ҳар томонга ақизилган бетон ариқлардан сув оққанини кўрмадик. Бу бетон ариқлар фаррошлар учун ахлат ташлайдиган «ағалдонга» айлиб қолди. Эссизгина давлат маблағи, эссизгина одамларнинг пешона тери билан ақизилган бетон ариқлар, деб афсус-надомат қиламиз.

Хоржиний мамлакатларининг аёиб шаҳарларини ҳақида ибратли хабарларни ўқиймиз. Шундай озода шаҳарлар бор эканки, одамларни майдону кўчаларини турли совуқ-порошоклар билан ювишар, чиний-чироқ қилиб ялтиратиб қўйишар экан. Севуини ўзимиз учун-талон билан олаётганимизда, бизда бунга иломи йўқдиги экан, лекин кўчаларимизни иллага курсе супуриб-сидириб озода қилишимиз мумкин-ки.

Шу ўринда ҳавас қилса арақидиган бир мисolini айтмай. Шаҳримизнинг Бахшайрқой, Ишчилар шаҳарчасидagi маҳалларга борсангиз хонадонлар атрофи, йўл-йўлкалар, кўчалар, гулзорлар озодалардан баҳри-дигингиз очилмади. Эрта-лаб ҳар бир хонадоннинг сулуз келинлари, лобар қизлари эшик олдида сува севалаб супуриб-сидиришгаётганини кўрасиз. Неқадар яхши одат, неқадар гўзал фазилат! Бундай ўйлаб кўрсак, шаҳримиздаги минглаб қорхона-муассасаларда қоровул фаррошлар бор, агар улар ўз ишхоналарини атроф-төварегини супуриб-сидирсалар эди, ўша ҳавас қилётган маҳалларимизни сингари бутун шаҳар пок-покиза бўлур эди.

Сўлим шаҳар учун жон қўйдириб, фидокор бўлаётган фаррошлар ҳам борки, уларнинг меҳнат-шаҳқатларини ҳам қадрлашимиз керак. Мана, бир мисол. Бир фаррош эрта тонгда йўл-йўлкаларни, бекетларни не ҳасрат билан тозалашди. Бефарқ бўлиб кишилар эса қўйини-қўйиндаги нимани керакмас нарсани ерга уқтирдилар. Қашанда синаёт қолдирини, бую қутрини, яна қимдир нарсаси ўраган қозон ёки йиртилган елим халтасини, хуллас ҳар ким ўз чиқиндисини ахлат кўзатишимиз керак, отиб кетавердики. Серқатнос кўчадан бир кун давонида минг-минглаб машина ўтади. Раза солиб кузатсангиз, ҳар ким мишналдан бирдаги кишилар йўлга бую гўгурт қутисини, бўшаган ишчим, қороз-чиқиндинини уқтиришганини кўрасиз. Минглаб, шундай бефарқ йўловчи ҳайдовчилар ташлаган чиқинлар бир кунда кўчани ахлатхонага айлантиришини ўйлаб кўрсак, ачинамиз. Бу — маданиятсизлик, одобсизлик, шаҳар ва шаҳарликларга нисбатан ҳурматсизлик-ку!

Халқимиз, она-Ватан — уйнинг остонасидан бошланади, дейди. Мустақил Ўзбекистонимиз пойтахти Тошкент инқилиб олами кўз-кўз этадиган кўзу, биз бу кўзунинг кўз қорачиқимизда покиза озода ва гўзал саклашимиз керак. Шаҳримизнинг бир дона гулдан тортиб, тўпурғи, суви, ҳавоси, бутун табиятини асрашимиз, ақдиргалар уларин фарз билан кўрсатишимиз, ўзимиз эса барча ноз-неъматидан соғом яшаб учун бақраманд бўлишимиз керак.

Бобо-монголларимиздан тўғфа-ю мерос бўлиб қолган Тошкент кенчалар гуллаб-яшнаса, қанчалар озода, сўлим бўлса ўтмиш аждодларимизни руҳига шодлик, келажак авлодга ободлик бахшида этадимиз, Тошкент ҳуснида қуёш жўмолини кўраимиз.

Тўлқин РАСУЛОВ.

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASINING PREZIDENTINING FARMONI

«УЗТЯЖПРОМ» ИЖАРА КОРХОНАСИ ЛОЙИҲА ИЛМГОҲИ ХОДИМЛАРИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик ҳалол меҳнати, машинасозлик ишлаотларини лойиҳалаш ва қуришдаги хизматлари, жамоат ҳаётидаги фол иштироини учун қўйилганлар мунофотлансин:

Вайнер Вадим Ефимович — лойиҳа бош мутахассиси. Ҳижматуллоев Неймат — директор.

«ХИЗМАТ КЎРСАТГАН КЎРУВЧИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИЛДИ:

Зокирхўжаев Мажит — бош мутахассис.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти **И. КАРИМОВ.**

Тошкент шаҳри, 1991 йил 29 ноябрь.

«Эльбор» ишлаб чиқариш бирлашмаси шахримизда бир катта корхоналардан ҳисобланади. Корхонада қўлаб меҳнат илгорлари ишлашди. Шулардан бири олмосдан асбоблар ясаш пехида 6 йилдан бери самарали меҳнат қилиб келаётган Вера Обонинадир. Айни пайтда у ўзига тоширилган режаларни ҳамма вақт виждонан бажариб келмоқда. СУРАТДА: Вера Обонина ўз дастгоҳи ёнида. Холмат Мирзақаримов сурапти.

ЎРДАМЧИНИНГ БИЗГА ДЕГАНЛАРИ

О СССР халқ депутаты Ақром Эргашев ҳақида жуда кўп ижобий фикрлар эшитганми, у киши иштроқ этган учрашуларда қатъанлиги, бачча сўй-ҳаракатларида одамларга қайишги, уларнинг дардига шерик бўлиш яқол сезилиб туради. Ақром аниқ билганлар, аниқлиги олган вазифини ҳам бидойилик билан бажаришни айтишди. Куйончак депутат билан сўхбатлашми мақсадида у бошқараётган «Узбекистон-энергострой» трестига бордик. Бахта қарши Ақром ака сарфарида эканлар. Қанон қилишларини билиш ниятда депутат қабулхонасига кирдик. Бизни хонанинг бир чеккасиди стода алқандак ҳужжатларни кўздан кечириб ўтирган, истараси иссиқ янгилик қилиш қарши олди.

— Нурилла Ганиев бўлган, — деди у ўзини таништириб, — Ақром Қурбоновичнинг жамоатчи-ёрдамчиси.

Фурсатдан фойдаланиб, ёрдамчининг фаолияти ҳамда депутат ҳақидаги фикр-мулоҳазалари билан яқиндан танишишга қарор қилдик.

— Сайловчиларни қабул қилиш тартиби қандай? — сўрайми ундан.

— Қабулхона эшиги мўнтазам очки, иш кунлари соат 8 дан 17 гача. Қабулхонада доимо ишловчи Малика Тошплатова — депутатнинг расмий ёрдамчи, юртибаси ҳисобланади. Олдин қилиб айтишга иш юритувчилари. Ундан ташқари депутатнинг жамоатчи ёрдамчилари ҳам навбатчилик қилишади. Уларнинг вазифаси депутатга тушган мурожаатлар билан танишиб чиқиб, ҳал қилиш чораларини кўришдан иборат. Ҳар бир мурожаат оғзаки ёки ёзма бўлишидан қатъий назар компьютер орқали рўйхатга олинади. Компьютер хизматида фойдаланиш жуда кўп қулайликлар яратмоқда. Сенюки дақиқада иккида ўтган давр мобайнида қилинган ишларни ҳар тарафлама таҳрир этиш, мурожаатларнинг бажарилишини назорат қилиш мумкин.

— Қабул пайтда кўпроқ кимлар билан мулоқот қилишнингизга тўғри келаяпти?

— Асосан идорама идора юриб, ишнинг битиролмаган сайловчилар охирига нақор деб, депутат қабулига келадилар. Шу боис одада уларнинг истаклари — ҳал қилишни қийин бўлган масалалардир. Мурожаат қилувчиларнинг тахминан ярми маҳалла комитетларининг расмлари бўлса, қолгани шахсий масалалар бўйича келишади. Қабулнинг яна бир ноэтиқ томони бор. Тасаввур қилинг, мурожаат этувчи ҳақиқатан ҳам ёрдамга муҳтож. Лекин ёрдам беришининг яқоли йўқ. Ана шундай пайтда ўзингизни қўйишга жой топа олмайсиз. Қўйсол учун уч-тўрт хонали уйда икки-учта она яшайди. Замонамиздаги қийинчиликлар тўғрисида келишмовчиликлар кўпинча жой тақислигидан келиб чиқаётгани сир эмас. Ушбу масалани ҳал қилишнинг энг тўғри йўли — ҳар бир она алоҳида хонадонда яшаш керак. Мурожаат этувчининг эса район ижроия комитетида навбати йўқ ёки бўлса ҳам 300, 500, 1000... Ана шундай оилалардан бири бизга мурожаат қилганда корхонамиз ётоқхонасидан бир йилдан мўлроқ муддатга жой олиб беришга мажбур бўлдик.

— Ахир бу билан муаммо ҳал бўлиб қолмаяпти-ку.

— Тўғри, бу ечим эмас. Аммо иккироа арфасида турган оилани секлаб қола олдиқ. Мурожаат этувчиларнинг яна бир тоғиси бор. Улар Иттифоқ миқёсдаги депутатни район ижроия комитети навбатчиси билан адаштириб қўйишган. Шунга қарамай хушмуомалалик билан талаблари бажо этилиши учун телефон орқали туун-туун навбатчилик қилдирилган шахс идораларига мурожаат этишни тақлиф қиламиқ. Кимдир тўғри тушунади, яна кимдир «бюрократсан» дейди. Шу борада менинг бир тақлифим бор. Вақти-вақти билан шахар матбуоти орқали тегишли хизматларнинг навбатчи телефонларини эълон қилиб берилса, мақсадага мувофиқ бўлар эди.

— Сайловчиларнинг топириларини, илтимос ёки тақлифларини бажариш учун қандай имониятлар ишга солинади?

— Мурожаат қилувчининг талаби ёки илтимоси билан муаммолар танишиб чиқилган, биз ўз навбатида керакли тақлифотлар ва идоралар билан боғлиқлигимиз ва депутат номидан сайловчиларнинг талаби ва илтимоси. Агарда мутасадди раҳбар билан қилинган сўхбат бизни қониқтирса, унда «оғзаки мурожаат» деб рўйхатга

СССР 50 ИЛЛИГИ номидаги «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси нафақат шахримизда, ҳатто республикамизда ҳам энг катта Корхоналардан ҳисобланади. У пахтачиликдаги ишларни механизациялаш учун трактор ва тиркамалар ишлаб чиқаришга мамлакатдаги ягона корхонадир.

Бирлашма бозор иқтисодиётининг баъзи бир қийинчиликларига қарамадан, шу йил туңғиз ойлик режаларини 101,3 фоизга бажариди. Шу мўддат ичида ҳаммаси бўлиб 285 миллион 105 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Тўғри, корхона турғунлик йилларида ҳам режаларини амаллаб бажариб келарди. Ушунда ҳар ойнинг биринчи ўн кунлигида ойлик режаларини 5—12 фоиз, учинчи ўн кунлигида эса 70 фоиз миқдорда маҳсулот ишлаб чиқарилади. Зўрма-зўрани қай йўл билан бўлмасин режаларни бажариш корхонага ҳам маънавий, ҳам моддий зарар етказар эди. Ахвол шунангича тус олардини, учинчи ўн кунлигида муҳандис-техник ходимларнинг 50 фоизи бевосита пехлардаги ишга жалб қилинади.

Бундай зарбдор ҳужумдан кейин, кейинги ойнинг биринчи ўн кунлиги «ямоғчи яшаш» қарши ва иккинчи ўн кунлигида бошланган ишлаб чиқариш жараёни йўлга қўйиларди.

Маромсизлигининг илдириларини аввало ўша пайтда амалда бўлган ишлаб чиқаришнинг режалаштириш ва бошқаришнинг носозлигида эди. Бундай зарари иллатдан қутулиш учун ишлаб чиқаришни тезкор режалаштириш ва бошқаришнинг комплекс тартиби жорий қилинди. Бунинг учун бригадада бошлб пехтага бўлган барча бўлимларга учун белгилаган ягона режа — ҳисоб беришги ягона муфассал жадвали ишлаб чиқилди.

Айниқса моддий рағбат мезони бўйича янги усулнинг афзал томони яққол белгиланди. Энди ишчи, муҳандис, техник ходимлар, таъминот бўлимлари хизматчиларининг муқофот пули ишлаб чиқаришнинг ягона муфассал жадвалига мувофиқ чиқариладиган маҳсулот маромига бевосита боғлиқ бўлиб қолди.

Ушбу жадвалга биноан ойлик режа топириларни бажаришдан тандира таъйёрлов пехининг устаси маошининг 25—60 фоизи миқдорда муқофот пули олиши мумкин бўлди.

Бу янги усул ишлар давомиде анъана тусига кир-

ган «хужумкорлик»ка барҳам берди. Шу ўринда хўш, муфассал жадвал тартиби қандай шарҳланади деган савол туғилиши табиий. Бирлашманинг асосий маҳсулоти — Т28Х4М трактори жорий учун бу тартибни жорий этишда шу жиҳат ҳисобга олинган. Қолган барча маҳсулотлар, турлини мустақил маҳсулот сифатида қараламайди ва тракторнинг режаси мутаносиблигида, унинг қисмлари ва бўғинлари сифатида белгилади.

Лектловчилар ишлаб чиқариш даврининг давомийлиги ва операцияларнинг кетма-кетлигиндан қатъий назар ягона муфассал жадвал бўйича қонвейерда терилётган трактор билан боғлиқ бўлиб, уни тўғри тўлдирди. Шундай қилиб, янги усулнинг маҳсули шундан иборатки, барча ишлаб чиқариш бўлимлари моддий-техника таъминоти ва таъқи кооперация бўлимлари учун ойнинг муайян санасига муайян машина тўла режалаштирлади.

Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт ЯНГИ УСУЛ АФЗАЛЛИКЛАРИ

Трактор шартли буюм бўлиши шартли машинакомплектга айланади. Режалаштирилган машинакомплектларнинг сони белгиланган даврдан режага мувофиқ тракторлар сонига тенг. Машинакомплект муайян миқдордаги барча турдаги қисмларнинг тўплами бўлиб, у билан муайян белгиланган барча маҳсулотларнинг кунлик маромий чиқариш таъминлайди. Машинакомплект моҳияти бўйича шартли маҳсулот бўлган учун унинг таркибига кирувчи ҳар бир деталнинг сони «шартли миқдори» номини олади.

Яна бир жиҳат мавжудки, ишлаб чиқариш жадвалини тузиш учун ҳар бир деталнинг захирасини ҳисоблаш керак. Унинг мейёрий захираси корхонанинг муайян бўлимига таъминотида деталнинг вақтдан олдин чиқарилишини таъминлайди. Бошқача таърифлайдиган бўлсак, мейёрий захира режани операцияларнинг кун ҳисобиди ишлаб чиқариш айланмасининг давомийлигидир.

Демак, ишлаб чиқариш даврини аниқлаб, мейёрий захиралар белгилангандан кейин, машинакомплектнинг шартли миқдори маълум бўлсак, ишлаб чиқаришнинг муфассал жадвалини ишга солиш мумкин.

Тезкор ҳисоб-китобдан орқали қисмлар олиб ташлаб, янгилининг келиши назорат остига олинади. Барча келтириладиган комп-

Югона муфассал жадвал ҳар бир пех, ҳар бир бўлим, ҳар бир ишчи, ҳар бир омборчи учун ягонадир.

Унинг туғилиши жуда олдий. Машинакомплектларнинг сони давлат режаси бўйича топириладиган тракторлар сонига мувофиқ келади.

Югона муфассал жадвал кўрсаткичларини бажарган бригадалар бўлиб, омбор, пех — нафақат маҳсулот чиқариш режасини, балки хом ашё омборидан тортиб, тайёр маҳсулотлар омборига қўлган технология закирдаги захираларнинг комплекташувини таъминлайди.

У шундай бир кўзгуки, сиз қайси жойда ишлашингиздан қатъий назар, умумий қатордаги жойингизни, умумий юзга қўлган ҳиссангизни яққол намоён этади.

Илгари мавжуд режалаштириш тартиби даврда муайян участка ёки пехнинг фаолиятига баҳо беришда адолатсизликка йўл қўйиларди. Масалан бир участка ўтган ой режасини бажармай жорий ой режасини 115 фоизга уйдиласа, кескин равишда илгорлар сафидан жой оларди. Ҳолбуки мажбур участканинг айон билан теҳнологик закир учун ойда 15 фоиз детални ҳам олганини ҳеч ким эсламади. Бинобарин, бундай нотўғри баҳолаш жамоаларнинг ишга салбий таъсир қилмай қолмасди.

Режалаштиришнинг янги таркибиде эса ахвол ўзгача тус олди. Югона муфассал жадвал қўлоқлики кеири-

тига кузатишганди. Лекин йўда кўп ўртоқларимиз. Очғини, қадрдон жамоини соғиндим. Шу боис яна ишчилар сафига қайтидим.

Жамол Ғуломов, сараловчи: — Эндигина қирқ беш ёшта кирган бўлсам-да, мени ҳам фахрийлар қаторига қўйиш мумкин. Бинобарин, ўсмирлик чоғимдан бошлб ушбу пехда меҳнат қилдим. Сўнгги меҳнатда қотган десам муволага бўлмайди. Ишга келган дастлабки пайтларда жуда қийинчилигимиз. Аммо кўпин кўлган Сафо Алимов, Хуснулла Гататов ва Абдулазиз Абдулхев сингари тажрибали устозларнинг раҳматлари тўғрисида тез орада ўзини ўнглаб олдим. Ҳозирги кунда устоз сифатида ўзим ҳам шогирдлар таъбирлайман. Хуллас, ҳаммаси раҳматдан ҳақли равишда фахрланаман. Ҳаммалари ояққўнлиги, дилкаш, меҳнатсевар инсонлар...

Ҳа, чиндан ҳам гамхўрлик бўлган жойда ишчилар кўтарини руҳда меҳнат қилдилар, иккинчидан, меҳнат унуводорлиги ҳам юқори бўлади. Меҳнатни ташкил этишининг янги усули — ижара пудрати шариотида ишлаётган 2-кўш заводи меҳнат аҳлининг энг таърибаси бунинг яққол тасдиқлайди.

Исмон ЗОИРОВ.

Мехнат жамоаларида ГАМХЎРЛИК БЎЛГАН ЖОЙДА

2-кўш заводида кейинги пайтда ижобий томонга сезиларли ўзгаришлар юз бермоқда. Ҳўмладан, корхона худудиде кўп қўлдан олиб олиш вақтида ишчиларнинг амалга оширилишига. Клуб ва ишчилар ошқонаси қайта таъмирланганга, ўзгача кўрнингизга эга бўлди: бу ерга янги юмшоқ ўрниқлар ўрнатилди, қўшни камаштирувчи билдур қандилар осилди, деворларга янги яқло берилди. Заводида туташ Бўзсув каналнинг сўлим соҳилида ёғи чойхона барпо этиш мўлжалланмоқда. Хуллас, ишчилар маданият ҳордиқ чиқаришлари учун барча шароитлар яратилмоқда.

— Корхонамиз ижара пудратига ўтганлигининг самараси катта бўлмоқда, — дейди пардозлаш пехи бошлиғи Абдулазиз Абдулхев, — Масалан, илгари кўшимсизлиги катта эди. Айниқса ишлар бу ердан оғир меҳнатга бардош беролмай, икки-уч ой ҳам ишламай бўшб кетардилар. Чўниб ҳар бири 15—20 килограмм тош боладиган териларни кўтаришнинг ўзи бўладими? Эндиги? Ҳозирги кунда пехимизда меҳнат қилиш истганин билдирувчиларнинг кети узилмапти, чўни ишчилар ойлик маоли ҳам маланасига қараб 500 сўмдан 800 сўмгачани ташкил қилмоқда. Бундан ташқари кунда 2 сўмдан тушлик пули берилмоқда. Меҳнат таъйинида чинданла эса қўлимга равишга 100 сўмдан, бошга оғир муқабат тушган ишчиларнинг эса 300—400 сўмдан ёрдам пули берилмоқда. Бундай гамхўрликка жавобан ҳар бир ишчи кун-

Хуснулла Гататов, чарни сўзловчи, меҳнат фахрийси: — Нафақага чиққанмига ўн йилдан ошган бўлсам-да, ҳамон сафаман. Бинобарин, қарийб қирқ йиллик меҳнатим шу корхонага синган. Очғини айтганда, бу йил сўмдан тушлик пули берилмоқда. Меҳнат таъйинида чинданла эса қўлимга равишга 100 сўмдан, бошга оғир муқабат тушган ишчиларнинг эса 300—400 сўмдан ёрдам пули берилмоқда. Бундай гамхўрликка жавобан ҳар бир ишчи кун-

булди десам хато қилмайман. Чўни илгари бизга ҳозиргидек қўлайликлар яратилмаганди. Маошимиз ҳам оз эди. Ҳали куч-қувватим бор экан, жамоамизнинг меҳнат ютуғига ўз ҳиссамини қўшавераман.

Мушарраф Шаронова, чарни сўзловчи: — Беш нафар фарзандимнинг бир ўзим катта қилган бўлсам ҳам ҳеч қандай камчилигим йўқ. Эгинимиз бут, қозонимиз қайнаб турибди, чўни турмуш кеиришга ярашдики маош олимпиада. Ҳаммасларим мени яқиндагина меҳнат таъ-

Аҳолига қўлайликлар яратибди шахримиздаги 3-авторхонанинг хизматлари катта. Шу ўринда айниқса 14 ва 45-йўналишдаги ихчамгина «ПАЭ» автобуслар қўлчиллига маъқул тушган. Рихсвий Ортинов шу авторхонада йиғирма йилдан бери самарали ишлаб келмоқда. Шунинг билан бир қаторда у катта оиланинг бошлиғи, тўрт болаининг отаси, Вугуғи кунда Рихсвий ака ал-Хоразийи мавзеси ва Талбалар шахарчаси орқали бунча беминнат хизмат кўр-сатмоқда. Рустам Шарипов сурапти.

